

EXPRESS

ILUSTROWANY

ROK III

ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 23 MAJA 1948 ROKU

Nr 140 (794)

Runął gmach kłamstw

Reakcja amerykańska odniosła dotkliwą porażkę. — „Ofensywa pokoju” rozszerza się

Ofensywa pokoju, prowadzona przez Henry Wallace'a znajduje coraz większe poparcie ze strony najszerzej opinii publicznej w Stanach Zjednoczonych i jednocześnie wywołuje poważne zaniepokojenie w amerykańskich kołach reakcyjnych.

Odpowiedź Generalissimoa Stalina na pismo otwarte Wallace'a aprobująca program w nim zawarty jako podstawę dla rozpoczęcia rokowań między Związkiem Radzieckim a Stanami Zjednoczonymi w celu pokojowego uregulowania różnic między obu krajami, oraz oświadczenie Wallace'a, że gotów jest odwiedzić osobiście premera Stalina, jeżeli wizyta ta przysłużyłaby się sprawie pokoju, stały się powodem niebywalej konsternacji w Departamencie Stanu i zakłopotania prasy reakcyjnej.

Wyraz tej panicznej wprost obawy ze nacisk opinii publicznej zmusi Departament Stanu do rozpoczęcia rokowań ze Związkiem Radzieckim, znalazł najlepsze odbicie w Hearstowskim dzienniku

100 proc. gorzej — oto skutki planu Marshalla

Jak donoszą z Paryża, krajowa komisja rad zakładowych w opublikowanym komunikacie podkreśla wzrost bezrobocia we Francji w pierwszym kwartale r. b. o 100 proc. Wzrost ten, jak stwierdza komunikat, jest następstwem wprowadzenia w życie planu Marshalla.

Anglia — Egipt

„Małe nieporozumienie towarzyskie”...

Główna brytyjska kwatera wojskowa w Palestynie potwierdziła oficjalnie wiadomość o zestrzeleniu przez lotników RAF-u 4 samolotów egipskich, które zaatakowały lotnisko brytyjskie w Ramath David. Wszyscy lotnicy egipscy zginęli.

Rzecznik Foreign Office zakomunikował, że samoloty egipskie wielokrotnie atakowały brytyjskie lotnisko wobec czego wysłano do akcji maszyny RAF-u „w celach samoobrony”.

Lotnisko Ramath David znajduje się w pobliżu Haify, która jest centralnym punktem zbiornym dla wojsk brytyjskich opuszczających Palestynę.

Wyrok w procesie SN

Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie ogłosił wyrok w procesie przeciwko członkom nielegalnego Stronnictwa Narodowego.

Oskarżony Tadeusz Maciński skazany został na karę śmierci.

Oskarżony Leon Dziubecki skazany został na karę dożywotniego więzienia.

Oskarżony Bronisław Ekert, na karę 10-ciu lat więzienia.

Na karę 10-ciu lat więzienia skazany został również oskarżony Ludwik Chaberski.

Oskarżony Marian Podymniak skazany został na karę dożywotniego więzienia.

Ostatni z oskarżonych Lech Hajdukiewicz, członek prezydium zarządu głównego SN i główny skarbnik SN, skazany został na 15 lat więzienia.

ku „New York American Journal”, który na pierwszej stronie zamieścił alarmującą wiadomość pod tytułem „Niebezpieczeństwo rokowań pokojowych z ZSRR”.

Nagłówek ten doskonale charakteryzuje sytuację, w której dzięki ofensywie pokoju znalazły się obecne amerykańskie koła reakcyjne. Dotychczasowa amerykańska polityka zagraniczna i wewnętrzna polityka ekspansji w Europie, zbrojeń i ustaw antyludowych w sa-

mych Stanach Zjednoczonych, opierała się przede wszystkim na sztucznie rozdmuchanej kampanii o „niebezpieczeństwie wojennym”.

Obecnie, gdy stało się jasne dla wszystkich, że Związek Radziecki gotów jest przystąpić do dyskusji w celu pokojowego rozwiązania różnic między ZSRR a Stanami Zjednoczonymi, cały ten misternie zbudowany fundament agresywnej polityki amerykańskiej runął w przepaść.

„Nie chcę wrócić do USA” Znamienny list pracownika attachatu wojskowego USA w Moskwie

Urzędnik attachatu wojskowego ambasady Stanów Zjednoczonych w Moskwie sierżant James Mac Millin wystosował do przewodniczącego moskiewskiej rady miejskiej list, w którym stwierdza, że nie chce wracać do Stanów Zjednoczonych i pragnie pozostać w Związku Radzieckim.

W liście swym sierżant Mac Millin pisze: „Dwa lata temu przybyłem do Związku Radzieckiego ze Stanów Zjednoczonych, gdzie się urodziłem, wychowałem i kształciłem.”

Zawsze stałem daleko od polityki, która stanowi obecnie w Ameryce broń członków kongresu, senatorów, wielkich przedsiębiorców i businessmanów w ich walce o osobiste zyski i korzyści oraz o władzę.

Dopiero w Związku Radzieckim zrozumiałem, że wszystkie wady obecnego rządu amerykańskiego wynikają z niesprawiedliwego ustroju politycznego, w którym człowiek może budować swój dobrobyt jedynie na krzywdzie swych bliźnich. Obserwując naród radziecki, jego sposób życia i jego sposób myślenia zrozumiałem, że przyszłość należy do tego kraju, w którym osiągnięcia, kultury, nauki i techniki służą dobru całego narodu.

Odmawiam powrotu do Stanów Zjednoczonych i pozostaję w Związku Radzieckim. List takiej samej treści wystosowałem do ambasadora Stanów Zjednoczonych w Moskwie p. Bedell Smitha”.

Wujaszek cofnie pensję...

Tego Bevin nie przewidywał

USA grozi wstrzymaniem pomocy dla Anglii. — Poważne tarcia i antagonizmy

Jak donoszą z Waszyngtonu, liczne wybitne osobistości w USA wysłały depeche do prez. Trumana i min. Marshalla, w których domagają się natychmiastowego zawieszenia pomocy finansowej udzielanej Wielkiej Brytanii przez Stany Zjednoczone, dopóki rząd brytyjski nie przestanie popierać wojsk arabskich, które wtargnęły do Palestyny.

Ambasador amerykański w Londynie — Douglas, złożył wizytę ministrowi Bevinowi, z którym przeprowadził dłuższą konferencję w sprawie sytuacji w Palestynie oraz jej wpływu na stosunki anglo-amerykańskie.

W londyńskich kołach politycznych wyraża się zaniepokojenie w związku z możliwością dalszego rozwoju wypadków, jeżeliby rząd amerykański zdecydował się na zniesienie dostaw broni dla Środkowego Wschodu. W kołach tych

zwraca się uwagę, że z tą chwilą zaistniałaby paradoksalna sytuacja, albo wiem Stany Zjednoczone i Wielka Brytania dostarczałyby broni obu walczącym w Palestynie stronom.

Obserwowane od kilku dni w Londynie napięcie w stosunkach brytyjsko-amerykańskich, powodowane cynicznym stanowiskiem Anglii wobec wydarzeń w Palestynie, przybrało w sobotę bardziej na sile. Dzienniki brytyjskie zamieszczają na pierwszych stronach

Z LONDYNU DONOSZĄ, ŻE SANKCJE, JAKIMI GROZI USA ANGLII W RAZIE KONTYNUOWANIA POMOCY ARABOM, WYWOŁAŁY TU NIE SŁYCHANĄ KONSTERNACJĘ.

COFNIECIE SUBSYDIÓW DOLAROWYCH DLA ANGLII BYŁOBY TYM DOTKLIWSZE, ŻE — JAK PODANO W LONDYNIE OFICJALNIE DO WIADOMOŚCI, W UBIEGŁYM MIESIACU DEFICYT BILANSU PŁATNICZEGO WIELKIEJ BRYTANII WYNIÓSŁ 45 I PÓŁ MILIONA FUNTÓW. JEST TO NAJWIĘKSZY DEFICYT, JAKI KIEDYKOLWIEK ANGLIA OSIAGNELA PRZEDTEM.

Spółdzielczość na nowych drogach

(Kr) Sejm Rzeczypospolitej uchwalił trzy ustawy, które w znakomity sposób przyczynią się do usprawnienia i racjonalizacji spółdzielczości.

Spółdzielczość, która istniała w Polsce od lat kilkudziesięciu, dopiero w Polsce Ludowej uzyskała olbrzymie, nieznane przedtem możliwości rozwoju a to dzięki głębokim reformom społecznym, przeprowadzonym po wojnie.

I dlatego właśnie stara struktura organizacyjna spółdzielczości okazała się nieprzygotowaną do wykonania nowych zadań. Słabość spółdzielni wiejskich, niedostateczny udział w skupie ziemiopłodów, uniemożliwiał poprawę w zaopatrzeniu miast w żywność. Zbyt wielki łańcuch ogniw pośrednich, przebiegający przez biurokrację — wszystko to w znacznym stopniu podnosiło koszt własny spółdzielni i przyczyniło się do tego, że ruch spółdzielczy nie stał się skuteczną bronią w walce ze spekulacją.

Obecna reforma, uchwalona przez Sejm z gruntu uzdrowi ruch spółdzielczy.

Na mocy uchwalonej ustawy powstanie Centralny Związek Spółdzielczy, który będzie reprezentował cały polski ruch spółdzielczy, będzie nadzorował działalność rewizyjną szkoleniową i propagandową poszczególnych centrali spółdzielczych, będzie dzielił spółdzielnie pomiędzy poszczególne centrale, będzie miał prawo rozwiązywania spółdzielni, które okazały się nieżyłowe.

Tak na przykład Centralna Spółdzielnia Spożywców, która wyłoni się z organizacji „Społem” i Związku Rewizyjnego, obejmie największą i najbardziej rozwiniętą część polskiego ruchu spółdzielczego — spółdzielnie miejskie, najsilniejsze pod względem gospodarczym, jak PSS w Łodzi, PSS na Śląsku, federację spółdzielni warszawskich i wiele innych.

Centrale spółdzielczo-państwowe powstaną w gałęziach gospodarki narodowej jako wyspecjalizowane w szczególnych zadaniach, jak np. skup żywności, ryb itp. Wreszcie przedsiębiorstwa państwowe - spółdzielcze powstaną na zasadach, obowiązujących dla tworzenia przedsiębiorstw państwowych.

Wielka ta reforma spółdzielczości, uchwalona przez Sejm, przyczyni się niewątpliwie do polepszenia działalności spółdzielni, zbliżenia ich do centrali, lepszego zaopatrzenia sklepów i dalszego rozwoju własnej wytwórczości, szczególnie piekarni i masarni.

I dlatego szerokie sfery społeczne z radością powitają uchwaloną przez Sejm reformę.

depeche z Waszyngtonu, donoszące o oburzeniu, jakie w Stanach Zjednoczonych wywołało stanowisko Anglii — która odmawiając swego uznania państwu Izrael — jednocześnie popiera finansowo i w sprzęcie legion arabski.

Szczególną uwagę zwrócono na podjęcie przez komisję Kongresu USA badań, celem stwierdzenia czy pomoc amerykańska dla Wielkiej Brytanii nie jest wykorzystywana przez tę ostatnią dla pomagania Arabom w walce przeciwko Żydom. W kołach tych podkreśla się, że istnieje niebezpieczeństwo utracenia przez Wielką Brytanię poważnej części pomocy amerykańskiej na skutek polityki Foreign Office w odniesieniu do Palestyny.

„Manchester Guardian” doradza rządowi ażeby — dla zatuszowania fatalnego wrażenia, jakie wywołała polityka Foreign Office wobec Palestyny — przestano subsydiować armie transjordanскую a w pierwszym rzędzie — odwołano generała Glubb Pasze i innych oficerów brytyjskich, służących w dalszym ciągu w legionie arabskim.

PRZYGODY WICKA I WACKA

WICEK: — Skąd tu wziąć spodnie? Może gdzieś pożyczyc?...
WACEK: — Wystaram się! A narazie idę na mecz ŁKS — ZZK.

OB.: — Gol! Gol! Gol!...
WACEK: — Właśnie naodwrot! A założy się pan o spodnie?
OB.: — Dobra jest! Zakład!

OB.: — Wygrałeś pan spodnie! Proszę! Jezdem honorowy!
WACEK: — Ja także! Nie graj Wojtek, nie przegrasz portek...

WACEK: — Wiciuniu! Mam dla ciebie spodenki jak złoto!
WICEK: — Ale nie ukradłes...
WACEK: — Wygrałem na meczu!

Pod ostrym kątem

Eskulap z parku

„Szlachetne zdrowie, nikt się nie dowie, ile kosztujesz, gdy się zepsujesz...”

możnaby sparafrazować znany wiersz Kochanowskiego. I rzeczywiście, zdrowie często drogo nas kosztuje, natomiast badanie — bardzo tanio. Zwłaszcza gdy się odbywa ono na powietrzu, w jednej z alei parku Ludowego.

— Badanie zdrowia, siły i mocy ciała za jedne 10 złotych!

„Doktor” ma okulary w starożytnej oprawie, spadające na czubek nosa, a niedbale osadzona na głowie cyklistówka podkreśla, że fej właściciel służy chętnie swą „wiedzę” każdemu.

Badanie zdrowia odbywa się za pomocą niewielkiego aparatu galwanizacyjnego, umieszczonego w skrzynce drewnianej na trójnogu. Właśnie jeden z pacjentów ujmuje z przejęciem metalowe końce przewodów elektrycznych, „Doktor” włącza prąd. Pacjent krzyczy:

— Dostyl! Łapie jak cholera! — I puszcza druty.

— Pan masz o 5 procent słabsze serce. Ale wątroba i nerki niezgorzej. Będzie pan żył — tu doktor zastanawia się przez chwilę — 72 lata...

Pacjent płaci 10 złotych i odchodzi zadowolony.

Próbuje wydobyć coś nie coś z tajników tej nowoczesnej „medycyny”.

— No dobrze, a jeżeli ktoś chce zbadać przyczynę innych dolegliwości, to co wtedy?

— Wtedy biorę pacjenta w krzaki i tam się rozbiiera. Mój aparat wszystko wykaże. Mam już stałą klientelę, często wzywają mnie do domu i za taką lekstrzykę dają po 100 i więcej złotych...

„Doktor” — ma także wagę, która cieszy się nie mniejszym powodzeniem. Decyduje cena. Zważenie się kosztuje zaledwie 5 złotych.

Jakaś korpulentna niewiasta lokuje się na ozulym przyrządzie, którego strzałka zaczyna nerwowo drgać, zatrzymując się na ostatniej podziałce.

Zaniepokojony nie na żarty „doktor” zgania klientkę z wagi.

— Niech paniusia idzie na węglarkę, bo moja waga ciągnie tylko na 80 kg!

Pacjentka odchodzi obrażona. Towarzyszka jej uszczepiła uwagi zgromadzonych gapiów. Coraz częściej podchodzą ludzie i coraz więcej 5 i 10-złotówek zgarnia do przepastnej kieszeni pan „doktor”.

Jeszcze z oddali dobiega jego basowy głos: — Wazenie, wazenie, proszę państwa. Bada nie zdrowia, siły i mocy ciała za jedne 10 złotych!... (och.)

Mięso na kartki od poniedziałku do środy

W dniach 24, 25 i 26 bm., w sklepach włączonych do miejskiej sieci rozdzielczej, wydawana będzie na majowe kartki żywnościowe rąbanka.

Posiadacze kart I kat. otrzymają po 1.40 kg. rąbanki w cenie 9 zł., zaś na kartki I R, kat. III oraz dziecięce — sklepy wydadzą po 0.70 kg. rąbanki w cenie po 4 zł. porcja. Na kartki kat. „C” — po 0.35 kg. rąbanki po 2 złote.

Ze względu na okres letni i związane z tym trudności utrzymania mięsa w stanie świeżym termin pobierania rąbanki nie będzie przedłużony. (s)

Skończą się piesze wędrówki!

Mieszkańcy przedmieść

otrzymają dogodną komunikację tramwajową i autobusową, — Jakimi ulicami będzie biegła nowa linia na Stoki?

Sprawa wybudowania linii tramwajowej do osiedli mieszkaniowych na Stokach została definitywnie postanowiona i jeszcze w ciągu roku bieżącego liczni mieszkańcy tej dzielnicy wybawieni będą z dużego kłopotu.

Już w najbliższym czasie nadejść ma do Łodzi transport szyn tramwajowych, po czym podjęte będą roboty ziemne, związane z ułożeniem nowej linii komunikacyjnej, poczynając od krańcowego

obecnie przystanku tramwajowego na ul. Nowotki, przy ul. Tamka.

Początkowo projektowano, aby szyny tramwajowe przebiegały przez znajdujący się nieco dalej most kolejowy, ale ponieważ most ten ma ostry zakręt i nie wytrzymałby tak znacznego obciążenia — zrezygnowano z tego zamiaru, postanawiając, iż nowa linia będzie biegła dalej w kierunku północno-wschodnim pod istniejącym wiaduktem kole-

jowym, przecinającym linię obwodową Widzew — Zgierz.

Dalsza trasa wiedzie przez ul. Telefoniczną aż do środka osiedli na Stokach. W ten sposób dogodną komunikację tramwajową otrzymają zarówno mieszkańcy Stoków jak i sąsiedniej Sikawy, którzy będą mieli bardzo blisko do przystanku.

W tym roku uruchomiona będzie również bezpośrednia komunikacja między częścią Chojen, leżącą za torem kolejowym, a śródmieściem Łodzi, jednakże jak już donosiliśmy o tym — na trasie tej będą kursowały autobusy.

Do połączenia przedmieść liniami komunikacyjnymi z centrum miasta władze miejskie przywiązują duże znaczenie. Już obecnie opracowywany jest projekt dalszych nowych połączeń tramwajowych.

M. in. ma powstać nowa linia tramwajowa do przedmieścia Cyganka. Ma ona bieć od wiaduktu kolejowego przy ul. 11-go Listopada wzdłuż osiedla mieszkaniowego im. Montwiła Mireckiego na ul. Srebrzyńskiej, następnie obok cmentarza na Mani przy ul. Wieczność i Siwną do końca Cyganki.

Linia ta obsłuży jednocześnie osiedle mieszkaniowe na całej jego długości, przedmieście Mania oraz północną część dzielnicy Zdrowie. Dzięki skierowaniu tramwaju na tę trasę ludność całego miasta będzie mogła w większym stopniu korzystać z parku Ludowego, a znajdujące się w tym parku, od strony ul. Srebrzyńskiej tereny sportowe, będą wykorzystane o wiele szerzej, niż dotąd.

Projektuje się również na przyszły rok przedłużenie linii tramwajowej na ul. Dąbrowskiego aż do kolei. Obecnie linia ta dochodzi tylko do ul. Kilińskiego, gdzie znajduje się remiza. Przez przedłużenie trasy tramwajowej ludność osiedli robotniczych na Młynku otrzyma dogodnie połączenie ze śródmieściem.

Nowo linie tramwajowe — to dalsze ożywienie życia naszego miasta, to udostępnienie mieszkańcom przedmieść korzystania z kin, teatrów, to dalszy duży krok w kierunku ściślejszego powiązania ze sobą wszystkich dzielnic Wielkiej Łodzi! (o)

Na „majówkę” ...z kaloszami?

Niespodzianki nie są wykluczone...

Powszechne zainteresowanie pogodą urasta przed niedzielą do rozmiarów prawdziwego problemu. Zwłaszcza dla tych, którzy wybierają się za miasto na „ksiuły”, czyli t. zw. popularnie „majówki”.

Już wczoraj podaliśmy amatorom wyścigów pocieszającą wiadomość, że barometr idzie do góry, w związku z czym należy się spodziewać wypogodzenia.

Jeżeli chodzi o dzień wczorajszy — przepowiednia nasza potwierdziła się w całej rozciągłości. Około południa z za chmur wyjrzało tak bardzo upragnione przez wszystkich słońce i zaraz raźniej zrobiło się na duszy.

Stacja PIM wiała jeszcze więcej otuchy w zwątpiałe serca.

Niż barometryczny przeszedł już przez większą część kraju, posuwając się dalej w kierunku zachodnio-południowym. Spowodowało to pogodę w poszczególnych dzielnicach kraju. Nad

morzem notowano wczoraj do 15 stopni ciepła, słońce świeciło przez cały dzień.

Znając kaprysy pani Aury spyaliśmy, czy przypadkiem z innej strony nie zagraża nam jakieś „niebezpieczeństwo”.

Niż ustąpił, ale nad Morzem Norweskim ukształtował się front chłodnych mas powietrza arktycznego, które najprawdopodobniej napłynę nad środkową Europę.

A więc znowu — niedobrze!

Nie należy się jednak martwić „na wyrost”. Grunt, że dzisiejsza niedziela ma być pogodna, więc nie oglądając się na żadne wyże i niże bierzmy plecak i — hajda za miasto na słońce i świeże powietrze.

A że ostrożność nigdy nie zawadzi, warto dla pewności poza kremem na opalanie się, zabrać również parę... solidnych kaloszy i parasolkę. A nuż znowu zacznie padać?... (o)

Podwyżka płac dla dozorców

Warunki nowej umowy zatwierdzone

Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady Zarządzającej przy Wydziale Przedsiębiorstw Miejskich, na którym zatwierdzony został projekt umowy zbiorowej z dozorcami domowymi w Łodzi.

Nowe warunki pracy i płacy są znacznie korzystniejsze od dotychczasowych. Pensja zasadnicza, która wynosiła dotąd 780 zł. plus po 75 zł. za każdą klatkę schodową, ustalona została obecnie na 1.300 zł. plus po 200 zł. za dodatki. W posesjach, których większa część zajeta jest przez przedsiębiorstwa handlowe, przemysłowe, kina, teatry, szkoły itd. pensja dozorców wynosić będzie 3.000 zł. miesięcznie. Dotychczas dozorczy tych posesji otrzymywali normalne wynagrodzenie, jak w do-

mach czynszowych, mimo iż mieli więcej pracy przy ich dozowaniu i sprzątaniu.

Nowy układ zbiorowy wprowadza także 400 i 500-złotowe dodatki dla domów narożnych oraz za obsługę motoru elektrycznego.

Umowa zbiorowa podpisana będzie w tych dniach. Nie uzgodniono tylko jeszcze od kiedy zacznie ona obowiązywać. Związek Zawodowy domaga się, aby dozorczy otrzymali wyrównanie wstecz od 1-go kwietnia t.j. od pierwszego dnia po wygaśnięciu starej umowy, zaś Zarząd Nieruchomości proponuje, aby umowa weszła w życie od dnia 1-go maja. (k)

Samobójstwo, czy wypadek?

Lekarz Pogotowia Ratunkowego wezwany został wczoraj na ul. Jaracza 37, gdzie wypadł z wysokości 3-go piętra 40-letni Henryk Siemiński, ponosząc śmierć na miejscu.

Milicja prowadzi dochodzenie, celem ustalenia, czy Siemiński popełnił samobójstwo, czy też padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku. (j)

